

bylo šero, zpozorovala, že z kouta na ni upřeně zírají dvě zorničky. Byla to neobyčejně velká krysa, jedna z obyvatelk pankrácké věznice v Praze. Zpanikařila. Vrhla se na dveře, začala do nich bušit pěstmi a volat o pomoc. Postupně ochabla. Nakonec ztratila vědomí.

Probudila se ve vězeňské nemocnici.

Ale mělo to být jinak.

Jan Mandel, inspektor c. k. státních drah z Jungbunzlau (které se zanedlouho mělo přejmenovat na Mladou Boleslav), snil, že bude mít dceru. S každým dalším narozeným synem prožíval zklamání. Dokonce uprosil místního faráře, s nímž obvykle hrával po nedělní mši mariáš, aby se modlil za narození holčičky. Farář mu to slíbil. A 28. ledna 1910 byl vytrvalý inspektor v sedmém nebi. Konečně měl dceru! Jeho vytoužená, vysněná holčička měla být výjimečná, našel pro ni tedy také originální jméno a sám ji tak důsledně oslovoval: Adina. Jméno objevil v opeře Gaetana Donizettiho *Elixír lásky*.

Otec dceru rozmazloval. Syny držel zkrátka, ale ona směla všechno. Když si s pláčem stěžovala na některého z bratrů, otec nečekal na synovo vysvětlení a hned bral do ruky opasek. Podléhal Adinčiným rozmarům. Věnoval jí každou volnou chvíli. Plánoval budoucnost. Nejlepší školy a později studium hudby na konzervatoři ve Švýcarsku, které sám absolvovat nemohl.

Moudrost však Adina nezískala ve školách. Učil ji sám vrtkavý život. První lekce přišla, když jí ještě nebylo osm let. Její svět, svět malé, rozmazlené koketky, která se na své vrstevníky dívala svrchu, se zhroutil. Milovaný tatínek onemocněl a nečekaně zemřel. Na pohřbu neuronila jedinou slzu. Jako dospělá napsala, že se styděla při pohledu na matku vrhající se za rakví. Po návratu domů šla do otcovy pracovny, posadila se ke klavíru a zahrála Chopinovo nokturno, které měl tak rád. Matka jí vynadala, že se nesmí bavit hraním, když drží smutek.

Po otci jim zůstal dům a nevysoká penze. „Válka skončila, ale bída byla čím dál větší. Žili jsme většinou z toho, co nám vyrostlo na zahradě, anebo co jsme vykrmili v kurníku, v chlívku... Ale hlavně jsme kradli. [...] Od souseda nás dělila vysoká zeď, ale byli jsme akrobati a žádná výška nás neodstrašila. Ty noční výpravy organizovala maminka... Pan Klement; soused, býval kdysi tatínkův přítel, takže zpočátku nad tím zamhouřil oko. Ale všechno má své meze, takže když se jeho úroda ztenčila na pár shnilých jablek a jeho karfióly, kedlubny, jahody a broskve skončily v našich žaludcích místo na jeho mahagonovém jídelním stole, ztratil trpělivost, obehnal všechny zdi ostnatým drátem a pořídil si nočního hlídače,“ vzpomínala na roky po první světové válce Adina Mandlová.³

Dospívající dívka si povšimla, že uživit čtyři děti není lehké. Když si matka nevěděla rady, využívala jako prostředek k zajištění „aprovizace“ rodiny své tělesné půvaby. „Měli jsme najednou spoustu ‚strejčků‘: mlynáře, k němuž hoši chodili tajně v noci se starým kočárkem pro pytle mouky, řezníka, který dodával maso a buřty jednou za týden osobně, velkostatkáře, jenž nám mimo jiné daroval tři malá prasátka, která jsme krmili pomejemi z nemocnice, kde jiný ‚strejček‘ byl doktorem.“⁴

To se jí vrylo do paměti.

„Sletschinka, z fas nykty nebude cheretschka,“ prorokoval vztekle lámanou češtinou režisér nespokojený s Adininým výkonem.

Měla říct jednu větu: „Z lásky bolejí vlásky.“ Opakovala ji, ale režisér stále nebyl spokojený. Po další jedovaté poznámce to nevydržela.

„Kouknou, pane režisére, než voni udělaj jinej film, já budu hvězda!“ odsekla.

Film byl skutečně propadák a režisér Josef Medeotti-Boháč měl obrovské potíže najít práci. Ona však měla debut za sebou.

K filmu se dostala proto, že herečka Jarmila Kronbauerová, která trávila prázdniny v Mladé Boleslavi, neměla s kým hrát tenis.

„Vy byste měla být v Praze a zkusit štěstí u filmu. Jsem si jistá, že jste velmi fotogenická,“ řekla Adině po zápase. Adina poslala svoje fotografie příteli Jarmily Kronbauerové, filmovému producentovi. Obsadil ji do filmu *Děvčátko, neříkej ne!*⁵

V Praze právě dokončovali výstavbu velkých filmových studií na Barrandově, tehdy nejmodernějších v Evropě. S nápadem postavit filmové ateliéry přišel Miloš Havel, strýc budoucího prezidenta Václava Havla. Adina Mandlová se ocitla v Praze, právě když začínal velký *boom* filmové výroby.

V pamětech napsala, že filmovou společnost zaujala mladinká herečka, která místo aby sklopila uši, režisérovi vzpurně odsekla. A tato událost měla být předehrou její kariéry. Její přítel však tvrdí, že dvacetiletá modelka (zpočátku si Adina na život v Praze vydělávala prací v exkluzivním módním salonu) si vybrala jinou cestu. Rozhodla se svést největší hereckou hvězdu tehdejší československé kinematografie – Huga Haase.

Počíhala si na něj. Celá Praha věděla, kde Hugo Haas tráví večery. V Lucerně, v restauračním salonku Miloše Havla. Adina tedy přišla do Lucerny a posadila se tak, že ji Hugo Haas cestou na toalety nemohl přehlédnout.

„Haas šel kolem a Mandlová zvedla své velké oči. Haas prošel, ale všiml si jí, a když se vracel, už se ohlédl, usmál se, a Adina měla vyhráno,“ vyprávěl svědek těchto událostí.⁶ Haas si jistě myslel, že to on získal ji, protože ženy pro něj měly výjimečnou slabost. Nechávala ho při tom, protože toho o mužích věděla už opravdu hodně. Jejím cvičišťem byl domov. Matka založila penzion pro gymnazisty. Náctiletá Adina s lehkostí vzbuzovala lásku mladých chlapců a s chladným potěšením si pohrávala s jejich city.

Dokud se neobjevil Aloušek. „Byla to láska na první pohled,“ přiznala po letech. Milostné dopisy, tajné schůzky, polibky, něžnosti.

Skončilo to skandálem a scénou. Když se otec jejího miláčka dozvěděl, jaká je příčina prudkého zhoršení synových známek, z domu Mandlové ho odvezl.

Později se na obzoru objevil pan nadporučík z místní posádky. Přišel na školní taneční večírek. Adina se zamilovala. Po hádce s matkou a jejím životním partnerem za nadporučíkem utekla.

„Byla to moje velká smůla, že jsem ve svém čistě soukromém životě přitahovala neřády jako světlo noční můry.“⁷ Mandlová trochu přeháněla, ale zrovna k její první neplatonické lásce se toto označení bezpochyby hodilo. Po odchodu do civilu jí partner nabídl život po boku obchodního cestujícího, protože tak si vydělával na živobytí. Snadno vydělané peníze utráceli ve špeluňkách, hospodách a hotelech. Večírky do rána, primitivní zábava, spousty alkoholu. Když pochopila, že takový život nikam nevede, milence opustila a vrátila se domů.

Po letech pochopila, že partner její matky byl slušný člověk. Ale když se nastěhoval do jejich domu, považovala ho za vetřelce, který chce zaujmout otcovo místo. Nedovolila mu, aby se stal jejím otčímem, nebránilo jí to však využívat jeho peníze. To on financoval její studium v Paříži. V Československu střídala školy, protože ačkoli byla bystrá, snadno se dostávala do potíží. Jednou kradla s kamarádkou ve školní botanické zahradě (přišlo se na to, když se na trhu u květinářky objevily exotické orchideje). Jindy se nechala nachytat s cigaretou (a navíc v divadle, kam neměli žáci dovoleno chodit). Adina byla jako neřízená střela. Už ve vlaku do Paříže obehřála dva náhodné spolucestující v karátech, a když se zabydlela v novém prostředí, chodívala nejen do školy, ale také na odpolední přednášky na Sorbonnu, na koncerty a do divadel. Večery a noci trávila ve společnosti umělecké bohémy, pouštěla se do mnoha románků. Aby mohla zůstat ve škole, tajně přerušila neplánované těhotenství. Ve škole se s Adinou nakonec stejně rozloučili, když byla během školní slavnosti